

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 1. joulukuuta 2023
(OR. en)

16289/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0452(COD)

JAI 1603
ENFOPOL 526
CRIMORG 202
IXIM 238
DATAPROTECT 346
CYBER 311
COPEN 429
FREMP 354
TELECOM 366
COMPET 1215
MI 1077
CONSOM 457
DIGIT 290
CODEC 2362

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	30. marraskuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 777 final
Asia:	Ehdotus – EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2021/1232 muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 777 final.

Liite: COM(2023) 777 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.11.2023
COM(2023) 777 final

2023/0452 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2021/1232 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Asetuksessa (EU) 2021/1232¹, jäljempänä 'väliaikainen asetus', vahvistetaan tilapäiset ja tiukasti rajatut säännöt tietyistä direktiivissä 2002/58/EY, jäljempänä 'sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi', säädetyistä velvoitteista poikkeamiselle, jonka yksinomaisena tavoitteena on antaa tiettyjen numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajille mahdollisuus käyttää tiettyjä teknologioita henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyyn siinä laajuudessa, kuin on ehdottoman välttämätöntä verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön havaitsemiseksi niiden palveluissa ja siitä ilmoittamiseksi ja verkossa tapahtuvaan lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän materiaalin poistamiseksi niiden palveluista.

Kuten väliaikaisen asetuksen johdanto-osan 10 kappaleessa selitetään, sen tarkoituksena on tarjota tilapäinen ratkaisu siihen asti kun uusi pitkän aikavälin oikeudellinen kehys lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjumiseksi unionin tasolla hyväksytään. Väliaikaisen asetuksen 10 artiklan toisen alakohdan mukaan sen voimassaolo päättyy 3. elokuuta 2024.

Kyseinen pitkän aikavälin oikeudellinen kehys on pyritty luomaan komission 11. toukokuuta 2022 antamalla ehdotuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa koskevista säännöistä².

Toimielinten välisiä neuvotteluja ehdotetusta pitkän aikavälin asetuksesta ei ole saatu päätökseen, ja on epävarmaa, tuleeko pitkän aikavälin asetus voimaan ja aletaanko sitä soveltaa ennen väliaikaisen asetuksen voimassaolon päättymistä. Väliaikaisen asetuksen voimassaoloa on siis tarpeen jatkaa rajoitetusti tällä asetuksella edellä mainittujen vapaaehtoisten toimien jatkamiseksi riittävän pitkään, jotta toimielinten väliset neuvottelut pitkän aikavälin asetuksesta saadaan päätökseen. Näin varmistetaan, että verkossa tapahtuvaa lasten seksuaalista hyväksikäyttöä torjutaan tehokkaasti ja lain nojalla keskeytyksettä, kunnes asetusehdotuksella luotavasta pitkän aikavälin järjestelmästä päästään yhteisymmärrykseen.

- Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tällä ehdotuksella täytetään sitoumukset, jotka on tehty Euroopan unionin strategiassa lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnan tehostamiseksi ja jotka koskevat erityisesti lainsäädännön ehdottamista verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi tehokkaasti. EU:n nykyinen oikeudellinen kehys tällä alalla koostuu lapsiin kohdistuvaan seksuaaliväkivallan torjuntaan liittyvästä unionin lainsäädännöstä, kuten lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumista koskevasta direktiivistä ja väliaikaisesta asetuksesta, jota sovelletaan 3. elokuuta 2024 asti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2021/1232](#), annettu 14 päivänä heinäkuuta 2021, tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin on kyse teknologioista, joita numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajat käyttävät henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyyn verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).

² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä, COM(2022) 209 final.

Ehdotetulla lainsäädännöllä täydennetään eurooppalaista Parempi internet lapsille -strategiaa³. Strategian tavoitteena on luoda lapsille turvallisia digitaalisia kokemuksia ja edistää digitaalista voimaannuttamista.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksella jatketaan väliaikaisen asetuksen soveltamisaikaa rajoitetuksi ajaksi muuttamatta kyseistä asetusta muulla tavoin.

Kuten myös asetuksessa, sellaisena kuin se on ennen nyt ehdotettua muutosta, ehdotuksessa esitetty lähestymistapa perustuu yleiseen tietosuoja-asetukseen⁴. Kuten väliaikaisen asetuksen johdanto-osan 12 ja 15 kappaleessa sekä 1 artiklan 1 kohdassa selitetään, yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan, eikä väliaikainen asetus vaikuta siihen. Sen vuoksi on edelleen noudatettava yleisen tietosuoja-asetuksen sääntöjä, myös niitä, jotka koskevat käsittelyn lainmukaisuutta (6 artikla). Käytännössä palveluntarjoajat vetoavat usein erilaisiin yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyihin käsittelyperusteisiin sellaisten henkilötietojen käsittelyssä, jotka liittyvät verkossa tapahtuvan lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan vapaaehtoiseen tunnistamiseen ja siitä ilmoittamiseen.

Ehdotus kattaa nykyisen väliaikaisen asetuksen tapaan palveluntarjoajat, jotka tarjoavat numeroista riippumattomia henkilöiden välisiä viestintäpalveluja ja joihin näin ollen sovelletaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin⁵ ja sen parhaillaan neuvoteltavana olevan tarkistuksen⁶ kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä. Ehdotus on yhdenmukainen molempien kanssa.

Ehdotus on yhdenmukainen myös digipalvelusäädöksen⁷ kanssa. Väliaikaisella asetuksella, jonka voimassaoloa on määrä jatkaa, täydennetään digipalvelusäädöksen horisontaalista kehystä vahvistamalla tarvittaessa erityiset säännöt verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjuntaa varten.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 16 ja 114 artikla. Nämä säännökset ovat myös väliaikaisen asetuksen oikeusperusta.

³ COM(2022) 212, 11.5.2022.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2016/679](#), annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2000/31/EY](#), annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2002/58/EY](#), annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2022/2065](#), annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös).

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Toissijaisuusperiaatteen mukaan EU:n toimia voidaan toteuttaa vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa asetettuja tavoitteita. EU:n toimia tarvitaan, jotta voidaan säilyttää numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajien kyky vapaaehtoisesti havaita verkossa tapahtuva lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja ilmoittaa siitä ja poistaa lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvä materiaali ja jotta voidaan edelleen varmistaa kyseistä toimintaa koskeva yhtenäinen ja johdonmukainen oikeudellinen kehys koko sisämarkkinoilla väliaikaisen asetuksen mukaisesti. Väliaikaisen asetuksen voimassaolon rajoitettu jatkaminen voidaan hyväksyä ainoastaan unionin lainsäädännöllä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Siinä jatketaan rajoitetuksi ajaksi kohdennettua ja tilapäistä poikkeusta, joka koskee nykyiseen kehykseen tehtävien muutosten tiettyjä näkökohtia, jotta voidaan varmistaa, että tietyt toimenpiteet ovat edelleen sallittuja siltä osin kuin ne ovat tällä hetkellä unionin lainsäädännön mukaisia.

Jatkon kesto on rajoitettu ajanjaksoon, joka on ehdottomasti tarpeen pitkän aikavälin lainsäädännön hyväksymiseksi ja joka voidaan kohtuudella arvioida tällä hetkellä, kun otetaan huomioon erityisesti neuvottelujen tämänhetkinen tila ja tulevat Euroopan parlamentin vaalit.

- **Toimintatavan valinta**

Tämän ehdotuksen tavoitteet voidaan parhaiten saavuttaa asetuksella, koska myös muutettava säädös eli väliaikainen asetus on asetus.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta

- **Vaikutustenarviointi**

Kun otetaan huomioon toimintapoliittinen tavoite ja asian kiireellisyys, käytettävissä ei ole muita olennaisesti erilaisia toimintavaihtoehtoja, joten vaikutusten arviointi ei ole tarpeen. Toimenpiteen tarkoituksena on jatkaa rajoitetuksi ajaksi tilapäistä ja tiukasti rajattua

poikkeusta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan soveltamisesta sen varmistamiseksi, että numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajat voivat vapaaehtoisesti jatkaa tiettyjen teknologioiden käyttöä verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön havaitsemiseksi ja siitä ilmoittamiseksi ja lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän materiaalin poistamiseksi palveluistaan 3. elokuuta 2024 jälkeen siihen asti kun pitkän aikavälin lainsäädäntö on hyväksytty.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksessa otetaan kaikilta osin huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustetut perusoikeudet ja periaatteet.

Ehdotetuilla toimenpiteillä noudatetaan perusoikeuskirjan 7 artiklaa, jossa turvataan jokaisen perusoikeus siihen, että hänen yksityis- ja perhe-elämänsä, kotiaan sekä viestejään kunnioitetaan. Tähän sisältyy viestinnän luottamuksellisuus. Lisäksi siltä osin kuin numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen suorittama sähköisen viestinnän käsittely, jonka ainoana tarkoituksena on verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön havaitseminen ja siitä ilmoittaminen ja lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän materiaalin poistaminen, kuuluu tällä ehdotuksella luodun poikkeuksen soveltamisalaan, tällaiseen käsittelyyn sovelletaan edelleen yleistä tietosuoja-asetusta, jolla pannaan täytäntöön johdetussa oikeudessa perusoikeuskirjan 8 artiklan 1 kohta, jonka mukaan jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan.

Ehdotuksessa noudatetaan myös perusoikeuskirjan 24 artiklan 2 kohtaa, jossa määrätään, että kaikissa lasta koskevissa viranomaisten tai yksityisten laitosten toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Se on myös perusoikeuskirjan 1, 3 ja 4 artiklan mukainen eli sillä noudatetaan oikeutta ihmisarvoon, oikeutta henkilökohtaiseen koskemattomuuteen sekä epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kieltoa, sillä lasten seksuaalisella hyväksikäytöllä voidaan (vakavalla tavalla) haitata asianomaisten lasten perusoikeuksia.

Ehdotuksessa annetaan palveluntarjoajille mahdollisuus toteuttaa tietyin asianmukaisin edellytyksin vapaaehtoisia toimenpiteitä palvelujensa mahdollisen väärinkäytön estämiseksi, ja siinä otetaan huomioon myös perusoikeuskirjan 16 artiklassa taattu elinkeinovapaus.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Täytäntöönpanosuunnitelmat ja seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksen 1 artiklassa vahvistetaan asetuksella tehtävä muutos väliaikaiseen asetukseen eli väliaikaisen asetuksen soveltamisajan jatkaminen rajoitetuksi ajaksi. Tämä on ainoa muutos väliaikaiseen asetukseen.

Ehdotuksen 2 artiklassa vahvistetaan asetuksen voimaantulopäivä.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2021/1232 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 114 artiklan 1 kohdan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁸,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1232⁹ säädetään väliaikaisesta järjestelystä, joka koskee tiettyjen yleisesti saatavilla olevien, henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajien mahdollisuuksia käyttää teknologioita verkossa tapahtuvan lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjumiseksi, kunnes pitkän aikavälin oikeudellinen kehys on valmisteltu ja hyväksytty. Kyseistä asetusta sovelletaan 3 päivään elokuuta 2024.
- (2) Ehdotuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa koskevista säännöistä¹⁰ pyritään luomaan kyseinen pitkän aikavälin oikeudellinen kehys. Toimielinten välisiä neuvotteluja ehdotuksesta ei kuitenkaan ole vielä saatu päätökseen, ja on epävarmaa, saadaanko ne

⁸ EUVL C , , s. .

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1232, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2021, tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin on kyse teknologioista, joita numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajat käyttävät henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyyn verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi (EUVL L 274, 30.7.2021, s. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1232/oj>).

¹⁰ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä, COM(2022) 209 final.

päätökseen ajoissa, jotta pitkän aikavälin oikeudellinen kehys, mukaan lukien sen mahdollisesti sisältämät muutokset asetukseen (EU) 2021/1232, voitaisiin hyväksyä ja se voisi tulla voimaan ja sitä voitaisiin alkaa soveltaa ennen 3 päivää elokuuta 2024.

- (3) On tärkeää, että verkossa tapahtuvaa lasten seksuaalista hyväksikäyttöä voidaan torjua keskeytyksettä ja tehokkaasti sovellettavien unionin oikeuden sääntöjen, mukaan lukien asetuksessa (EU) 2021/1232 säädetty edellytykset, mukaisesti kunnes kyseiset toimielinten väliset neuvottelut on saatu päätökseen, pitkän aikavälin oikeudellinen kehys on hyväksytty ja tullut voimaan ja sitä sovelletaan.
- (4) Sen vuoksi asetusta (EU) 2021/1232 olisi muutettava sen soveltamisajan jatkamiseksi lisääjäksi, joka on ehdottoman välttämätön pitkän aikavälin lainsäädännön hyväksymiseksi.
- (5) Kun otetaan huomioon tarve varmistaa oikeusvarmuus ajoissa sekä muutoksen rajallinen luonne eli nykyisen järjestelmän soveltamisajan jatkaminen, on aiheellista säätää, että tämä asetus tulee voimaan mahdollisimman pian,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EU) 2021/1232 10 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Sitä sovelletaan 3 päivään elokuuta 2026.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja